

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 15P/196/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223203806
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Evinová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2223203806.3

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda a vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. J., nar. XX.XX.XXXX a J. Á. J., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom: K. W. XXX/X, XXX XX Z., obe v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: matka - K. J. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. W. XXX/X, Z., právne zastúpená advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s.r.o. so sídlom Krasovského 13, Bratislava, IČO: 47 232 412 a otec - O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. W. XXX/X, Z., právne zastúpený JUDr. Jurajom Czirfuszom, advokátom, so sídlom Hlavná 48, Dunajská Streda, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a čiastočne o nariadenie neodkladného opatrenia ex offio takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

„Maloleté dieťa: J. Á. J., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti matky, s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom: J. Á. J., nar. XX.XX.XXXX v nepárnom kalendárnom týždni v roku a to v čase od soboty od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod., s tým, že otec maloletého prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku maloletého odovzdá matke v mieste bydliska matky, a to až právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Maloleté dieťa: A. J., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca, s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Matka je oprávnená stýkať sa s maloletým dieťaťom: A. J., nar. XX.XX.XXXX nasledovne:

- v párnom kalendárnom týždni v roku v utorok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod.,
- v nepárnom kalendárnom týždni v roku v stredu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. v priestoroch nákupného centra E. C. D., s tým, že otec maloletú odovzdá matke v čase začatia styku v priestoroch nákupného centra E. C. D. a po ukončení styku matka odovzdá maloletú otcovi na rovnakom mieste, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.“

II. V prevyšujúcej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu dňa 10.12.2023 domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti na čas do rozvodu, ako aj úpravy styku otca s maloletými deťmi na čas do rozvodu a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý utorok a vo štvrtok v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod., párne týždne v piatok od 16:30 hod. do nedele do 16:00 hod., okrem obdobia školských prázdnin. Zároveň otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi počas letných prázdnin každý rok v čase od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 09:00 hod. a od 31.07. od 09:00 hod. do 14.08. do 09:00 hod., počas jarných prázdnin každý párne rok od prvého dňa školských prázdnin od 09:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 16:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od štvrtku od 10:00 hod. do pondelka do 17:00 hod., každý párne rok od 24.12. od 09:00 hod. do 24.12. do 18:00 hod., 26.12. od 09:00 hod. do 18:00 hod., každý nepárny rok od 29.12. od 9:00 hod. do 02.01. do 10:00 hod. nasledujúceho párneho kalendárneho roku.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že účastníci konania vedú spoločnú domácnosť v rodinnom dome v Gabčíkove, na tejto adrese majú evidovaný trvalý pobyt aj ich maloleté deti. Rodinný dom je vo výlučnom vlastníctve otca. Maloleté deti navštevujú Základnú školu a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským v Bratislave. Kým malol. dcéra nezačala navštevovať školské zariadenie v Bratislave, matka spolu s otcom a malol. deťmi bývali v rodinnom dome. Následne, aby maloleté deti nemuseli dennodenne dochádzať z Gabčíkova do Bratislavy, účastníci konania si prenajali byt v Bratislave, kde bývali počas pracovného týždňa, zvyšný čas bývali v rodinnom dome. Matka uvádzala, že ona sa venovala výchove detí a otec sa venoval podnikaniu, financoval rodinu, avšak bežnú starostlivosť a výchovu malol. detí v celom rozsahu zabezpečovala matka. Napriek tomu, matka pracovala a aj v súčasnosti pracuje pre spoločnosť J. J. O., I.W.V., ktorú zakladala ešte v roku 2015. V priebehu manželstva účastníci konania prežívali bežné starosti, avšak aj vážne krízy spojené s neštandardným a výstredným správaním otca. Posledné krízy v manželstve, ktoré sa týkali najmä vymedzenia, akým spôsobom sa bude ďalej ich rodina uberať, sa nepodarilo vyriešiť, hoci matka do poslednej chvíle ponúkala riešenia a usilovala sa celkovú situáciu uklidniť a zachrániť manželstvo. Podľa udania matky k vyhrotenej situácii došlo v polovici novembra 2023, kedy u malol. dcéry sa naplno prejavili problémy súvisiace s jej dospievaním, pubertou, a ktoré vyústili do toho, že účastníci konania sa dohodli, že malol. dcéra bude častejšie s otcom. Počas pracovného týždňa, od 12.11.2023 začala bývať v rodinnom dome, kde ju v rámci časových možností a starostlivosti o malol. syna, navštevovala aj matka. Malo ísť len o dočasné riešenie na dobu max. jedného týždňa. Avšak podľa udania matky otec začal situáciu zneužívať a napriek početným sľubom, situáciu neriešil. Takýto stav bol pre matku neúnosný, s malol. dcérou intenzívne komunikovala, avšak vždy sa spoľahla na sľuby otca, že všetko sa napraví, a malol. dcéra počas pracovného týždňa bude v Bratislave tak, ako tomu bolo doposiaľ. Následne, po incidente, ktorý sa udial dňa 02.12.2023 v Gabčíkove, matka pochopila, že zo strany otca malo ísť len o zavádzanie s cieľom odcudziť malol. dcéru od matky. Účastníci konania sa dohodli na tom, že v sobotu 02.12.2023, sa stretnú celá rodina v rodinnom dome, kde sa spoločne v klude a v pokoji porozprávajú o ďalšom smerovaní manželstva, o výchove malol. detí, o tom, ako budú ďalej ako rodina existovať, oslávia meniny navrhovateľky. V poludňajších hodinách dňa 02.12.2023 sa tak matka dostavila do Gabčíkova, avšak otec vymenil zámky a kľúče od rodinného domu. Do rodinného domu matku tak vpustil malol. syn. Keď otec zistil, že matka je v dome, verbálne agresívne na matku zaútočil, odmietol dať matke jej osobné veci, matka v obave o svoj život a zdravie zavolała políciu. Až po dohovore policajta otec umožnil, aby aspoň malol. syn mohol s matkou odísť. Matka celý incident nahlásila na Obvodnom oddelení PZ Gabčíkovo.

2. Matka vo svojom návrhu ďalej uvádzala, že v čase, odkedy malol. dcéra je s otcom, od 12.11.2023 až ku dňu podania návrhu, malol. dcéra nenavštevuje žiadne krúžky, na ktoré dovtedy chodila (klavír, jazzový balet, taliančina online), v danom období mala oneskorené príchody do školy, viackrát mala absenciu, od 04.12.2023 ku dňu podania návrhu nechodila opätovne do školy z dôvodu jej ochorenia. Matka tvrdila, že aktuálna situácia je neúnosná aj z hľadiska malol. syna, ktorý žije s matkou a ktorý nemá možnosť byť so svojou sestrou. Oddelenie súrodencov, ktorí spoločne vyrastali, nie je v záujme malol. detí a v budúcnosti pri dlhšom odlúčení môže mať vážne negatívne dopady na ich psychiku. S ohľadom na uvedené, je zrejmé, že súčasná podoba starostlivosti o malol. deti, ktorá mala byť len dočasná, nie je vyhovujúca, naopak, je daná objektívna potreba stabilizácie rodinnej situácie pomocou súdu, je v

jednoznačnom záujme malol. detí, aby boli v starostlivosti matky, nakoľko otec nezvláda starostlivosť o malol. dcéru, keď napriek tomu, že je už týždeň chorá, doposiaľ nenavštívil lekára, zamedzuje styku matky s vlastnou dcérou, voči matke sa správa agresívne, vyvíja psychický nátlak. Podľa matky tým, že otec protizákonne zakazuje vstup matky do miesta, kde je vedená ich spoločná domácnosť, zamedzuje styku matky s vlastným dieťaťom, je daná potreba zásahu súdu prostriedkom predbežnej úpravy v kontexte výkonu starostlivosti o malol. deti, kým súd nerozhodne o konečnej úprave výkonu starostlivosti o malol. deti rozhodnutím v konaní o rozvod manželstva.

3. Z úradnej činnosti je zrejmé, že na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, ktorý návrh dňa 29.11.2023 podal otec maloletých. Vec je vedená pod sp.zn. 15P/191/2023. Otec týmto návrhom navrhuje manželstvo s navrhovateľkou rozviesť a zároveň navrhuje zveriť maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, pričom žiada, aby matka bola povinná prispievať na výživu maloletých mesačne sumou v zákonom dovolenej minimálnej výške, podľa úvahy súdu. Zároveň navrhuje, aby styk maloletých s matkou prebiehal 3x do týždňa a to v pondelok, štvrtok a v sobotu v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., v mieste bydliska maloletých detí za prítomností otca maloletých.

4. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda (ďalej len ako „úrad“ alebo „úrad práce“), podaním doručeným súdu dňa 14.12.2023 podal na výzvu súdu správu zo šetrenia výchovného prostredia maloletej u otca, v ktorej uvádza, že dňa 14.12.2023 sa na úrad dostavila maloletá A. v sprievode jej otca na základe predvolania. Maloletá bola vypočutá bez prítomnosti jej otca, bola riadne poučená a oboznámená so svojimi právami, pričom uviedla, že navštevuje 6. ročník Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Bratislave, do tejto školy chodí už od prvého ročníka. Uviedla, že to bol nápad matky, aby navštevovali školu v Bratislave, lebo matka si myslí, že v hlavnom meste sú školy na lepšej úrovni ako v Dunajskej Strede a v Gabčíkove. Teda celý týždeň boli v Bratislave a cez víkend chodili do Gabčíkova. Otec nebol vždy s nimi v Bratislave, on má firmu v Dunajskej Strede a pracuje tam. Uviedla, že s matkou už dlhší čas nemá ten najlepší vzťah, často ju zbila a neskutočne na ňu kričí a hovorí jej nepekné veci, napr. že za všetko môže ona, ona môže aj za to, že matka s ich otcom nemá dobrý vzťah, všetko je jej vina. S mladším bratom majú dobrý súrodenecký vzťah. Matka bratovi neubližuje, skôr ho zbožňuje a stále mu hovorí, aby nikdy nebol taký, aká je ona. Ona otcovi nikdy nepovedala, že matka ju bije a ubližuje jej. Potom 17.11.2023 sa stalo, že sa s matkou pohádali, nakoľko matke sa niečo nepáčilo, čo jej ona povedala a zbila ju veľmi a strašne škaredo jej nadávala. Krvácalo jej z nosa. Matka ju veľakrát chce telefonicky kontaktovať, ale ona jej hovor častokrát neberie. Nechce sa vrátiť k matke, chce zostať u otca a otcovi povedala, že by mohla navštevovať školu v Gabčíkove, resp. v Dunajskej Strede. Chodí na klavír, tanec a kreslenie do Bratislavy. Na klavír môže chodiť aj tu a tanec kam chodila, vždy nenávidela a chodila tam len preto, lebo to chcela matka a nie ona. Úrad vo svojej správe ďalej uvádza, že maloletá počas pohovoru bola komunikatívna a spolupracovala.

5. Tunajší súd dňa 15.12.2023 uznesením č.k. 15P/196/2023-131 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol dôvodiac, že matka maloletých detí dostatočne neosvedčila neodkladnosť a naliehavosť navrhovaného neodkladného opatrenia, ktoré by vyžadovalo okamžitý zásah súdu. Nebola preukázaná ani potrebná predbežná ochrana, ani odôvodnená bezprostredne hroziaca ujma maloletým deťom, či potreba dočasnej úpravy pomerov rodičov vo vzťahu k maloletým pre nebezpečenstvo ujmy vo vývine maloletých. Maloletý J. Á. žije s matkou v Bratislave, čiže fakticky sa v starostlivosti matky nachádza. Maloletá A. od druhej polovice novembra 2023 býva u otca v rodinnom dome v Gabčíkove a vyjadrila svoj názor, že chce ostať bývať s otcom v Gabčíkove. Matka vo svojom návrhu tvrdila, že otec nezvláda starostlivosť o maloletú a zároveň, že otec zamedzuje styk matky s dcérou. V danom čase, z doposiaľ osvedčeného stavu mal súd za to, že nebolo možné vyvodiť záver o bezodkladnej potrebe zverenia maloletých do osobnej starostlivosti matky, keďže matka svoje tvrdenia ničím nepodložila ani neosvedčila, a nepreukázala ani to, v čom vidí nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením, teda prečo sa vyžaduje akútny zásah súdu na vydání takéhoto neodkladného opatrenia.

6. Voči cit. uzneseniu tun. súdu dňa 10.01.2024 podala odvolanie matka, v ktorom o.i. uviedla, že otec maloletú svojvoľne izoluje od matky, ale zároveň aj od jej mladšieho brata. Poukázala na to, že odkedy je maloletá v domácnosti otca až do cca polovice decembra (do 19.12.2023) maloletá s matkou komunikovala, o čom matka doložila sms komunikáciu, pričom zo žiadnej správy ani náznakom nevyplývajú skutočnosti, ktoré maloletá komunikovala na úrade práce, tieto tvrdenia dcéry matka

označila za nepravdivé. Matka uviedla, že je potrebný zásah súdu s cieľom dočasne upraviť pomery rodičov pri výkone starostlivosti o malol. deti tak, aby obaja rodičia mohli zodpovedne vykonávať svoje práva a povinnosti pri starostlivosti o obe deti a aby nedochádzalo k pretrhnutiu súrodeneckých vzťahov.

7. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 12CoP/13/2024-176 zo dňa 31.01.2024 na odvolanie matky uznesenie tun. súdu z 15.12.2023 zrušil a vec vrátil tun. súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd dospel k záveru, že pre rozhodnutie tun. súdu neboli splnené procesné podmienky, keďže maloleté deti neboli v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom. Zároveň odvolací súd uviedol, že v prejednávanej veci ide o konanie, ktoré súd môže začať aj bez návrhu a preto pokiaľ z návrhu, resp. z vyjadrení vyplýva, že by mohlo ísť o ohrozenie oprávnených záujmov maloletých detí, je povinnosťou súdu obstaráť si doplňujúce informácie ex offo. Odvolací súd poukázal na to, že hoci otec vo svojom vyjadrení uviedol, že v súčasnosti nie je dôvod na vydanie neodkladného opatrenia, keďže rodičia zohľadnili vôľu maloletých detí tým, že maloletý syn žije s matkou v byte v Bratislave a maloletá dcéra s otcom v jeho dome v Gabčíkove, nemožno ale ignorovať tvrdenie matky, že styk matky s dcérou neprebíha a zároveň otcom tvrdené skutočnosti, že maloletá má odmietavý prístup k matke, bojí sa v jej spoločnosti, obáva sa kontaktu s ňou a odmieta sa s matkou stretnúť, chce trvalo žiť s otcom. Maloletá aj na úrade práce sa vyjadřila, že matka ju chce veľakrát kontaktovať telefonicky, ale ona jej hovor častokrát neberie, ktoré skutočnosti nasvedčujú minimálne o potrebe upraviť styk matky s dcérou, pokiaľ súd zohľadní vyjadrenie maloletej o tom, že sa nechce vrátiť k matke a chce ostať u otca. Odvolací súd uviedol, že je celkom zrejmé, že vzťah maloletej s matkou je natoľko narušený, že styk s matkou sa nerealizuje vôbec. Postupná sanácia vzťahov medzi matkou a maloletou vyžaduje určitý čas a postupnosť, avšak pokiaľ sa styk nebude realizovať vôbec, môže to viesť jednak k prehĺbovaniu negatívneho vzťahu medzi maloletou a matkou a jednak k nepriaznivým následkom na zdravý psychický vývoj maloletej. Záverom odvolací uložil tun. súdu povinnosť obratom ustanoviť maloletým deťom kolízneho opatrovníka a po opätovnom posúdení informácií o relevantných skutočnostiach aj s prihliadnutím k už podaným písomným vyjadreniam účastníkov (aj odvolania matky maloletej) následne posúdiť, či tu je alebo nie je potreba nariadenia neodkladného opatrenia v záujme ochrany práv maloletých detí, a ak áno, akého neodkladného opatrenia, pričom súd nie je nijako viazaný návrhom matky.

8. Uznesením zo dňa 07.02.2024 č.k. 15P/196/2023-190 tunajší súd ustanovil maloletým deťom J. kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2024.

9. Ako už bolo spomenuté vyššie, na tunajšom súde sa vedie pod sp.zn. 15P/191/2023 konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k ich maloletým deťom pre čas po rozvode. Vo veci bolo vytýčené pojednávanie na deň 08.02.2024, kde rodičia potvrdili problematickú komunikáciu. V podaní doručenom pred pojednávaním matka uviedla, že manžel i dcéra si ju zablokovali v mobilnom telefóne, s dcérou tak už nemá žiaden kontakt. Súd rodičom a maloletým deťom nariadil výchovné opatrenie formou psychologického poradenstva, rozhodol o zisťovaní názoru maloletých detí súdom za účasti psychologičky Krajského súdu v Trnave (bolo realizované dňa 20.02.2024) a rodičia súhlasili s informatívnym stretnutím rodičov za účasti psychologičky Krajského súdu v Trnave po vykonanom zisťovaní názoru maloletých detí (taktiež realizované dňa 20.02.2024) s cieľom pokúsiť sa nájsť aspoň dočasné riešenie danej rodinnej situácie v záujme maloletých detí.

10. Na informatívnom stretnutí dňa 20.02.2024 za účasti psychologičky sa rodičom nepodarilo nájsť kompromisné riešenie úpravy práv a povinností k malol. deťom, nepodarilo sa im dospieť ani k čiastočnej dohode. Psychologička skonštatovala, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené. Záverom odporučila rodičom a osobitne otcovi, v ktorého faktickej starostlivosti sa maloletá nachádza od 11/2023, aby zabezpečil pre maloletú dcéru odbornú psychoterapiu a aby maloletú motivoval k stretnutiam s matkou. Uviedla, že to, že sa deti navzájom spolu nestretávajú ako súrodenci, že maloletý sa s otcom stretáva len obmedzene a maloletá sa s matkou nestretáva vôbec, je výsledkom konaní oboch rodičov, pričom tento stav pre deti môže byť devastačný, časom sa u nich môžu postupne vyvíjať narušené vzorce správania alebo psychiky. Rodičia by sa mali snažiť o to, aby to deti nezažívali. Psychologička odporučila pre maloletú A. detského psychoterapeuta, s tým, že odporučila postupné začatie stretávania sa maloletej s matkou, čo môže napomôcť k tomu, aby sa neskôr postupne styk rozšíril a zintenzívnil. Ako kľúčovú označila rolu otca, ktorého úlohou o.i. je podieľať sa na tom, aby sa stretávanie maloletej s matkou rozbehlo a to okrem odporúčenej terapie aj jeho pôsobením a motivovaním maloletej. Vo vzťahu k

maloletému J. Á. odporučila ponechať ho nateraz v starostlivosti matky, kde sa cíti dobre a bezpečne a umožniť mu stretávať sa pravidelne s otcom a so sestrou, po čom túži.

11. Podľa ust. § 325 ods. 1 C.s.p., ktorý sa použije aj v civilnom mimosporovom konaní (§ 2 ods. 1 C.m.p.), môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Môže tak urobiť na návrh alebo aj bez návrhu (§ 324 ods. 1 C.s.p. a § 360 ods. 1 C.m.p.), pričom návrhom, ak bol podaný, súd nie je viazaný. Podľa osobitnej úpravy obsiahnutej v C.m.p. môže súd neodkladným opatrením nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, odovzdal ho do starostlivosti určenej osoby alebo do striedavej starostlivosti (§ 367 ods. 1), alebo aby povinný platil výživné v nevyhnutnej miere (§ 366). Neodkladné opatrenie je tak v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery alebo obave, že exekúcia bude ohrozená. V konaní o neodkladnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej; na jeho nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej a neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov. Bezodkladná úprava pomerov znamená, že bez takejto úpravy by došlo k nezvratnému alebo aspoň ťažko zvrátiateľnému zásahu do práv ohrozeného subjektu alebo do existujúceho stavu, takže konanie vo veci samej by stratilo ďalší zmysel, resp. by bolo neúčelné. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých, vrátane rozhodovania o neodkladnom opatrení, je podľa čl. 5 Zákona o rodine prvoradým hľadiskom záujem maloletého dieťaťa, pri ktorom sa zohľadňuje okrem iného úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou.

12. Podľa ustanovenia § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoR) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

13. Podľa ustanovenia § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízкими osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

16. Podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

17. Inštitút neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí

byť dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitel'nému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, a to aj bez vykonania potrebného dokazovania.

18. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré vyžadujú bezodkladnú úpravu. Neodkladným opatrením súd poskytuje ochranu právam a právom chráneným záujmom účastníkov a zabezpečuje úpravu stavu pomerov tak, aby svojim rozhodnutím sledoval ako prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorého sa toto rozhodnutie bezprostredne dotýka. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

19. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s podstatným obsahom spisu, so správou úradu práce zo dňa 14.12.2023, s vyjadreniami rodičov, s odvolaním matky a s ostatnými podaniami rodičov, ako aj s podstatným obsahom spisu sp.zn. 15P/191/2023, so zápisnicou o pojednávaní a o informatívnom stretnutí rodičov, ako aj so správou psychologičky zo zisťovania názoru maloletých detí dňa 20.02.2024 a dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné neodkladným opatrením (v časti na návrh matky a v časti ex off) dočasne upraviť rodičovské práva a povinnosti manželov vo vzťahu k ich maloletým deťom na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode. Z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia detí sú manželia, sú v rozvodovom konaní, cca od druhej polovice novembra 2023 nežijú v spoločnej domácnosti, ich vzájomné vzťahy ako manželov sú narušené, ich komunikácia je mimoriadne konfliktná. Doposiaľ o úprave práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom súdom rozhodované nebolo. Z doposiaľ zisteného skutkového stavu vyplýva, že maloletá A. cca od druhej polovice novembra 2023 žije v domácnosti s otcom v Gabčíkove, s matkou sa nestretáva, nekomunikuje s ňou (hoci podľa doložených sms správ komunikácia s matkou prebiehala do 19.12.2023), maloletá si matku zablokovala na mobilnom telefóne. S bratom sa taktiež pravidelne nestretáva. Vyjadrila sa, pred úradom práce i pri zisťovaní názoru na súde v prítomnosti psychologičky, že chce ostať bývať s otcom a s matkou sa stretávať nechce, nakoľko sa jej bojí po tom, či ju matka mala zbiť. Maloletý J. Á.W. je vo faktickej starostlivosti matky, keď on po rozchode rodičov ostal bývať s matkou. So sestrou a s otcom sa stretáva veľmi sporadicky, vyjadril túžbu, aby rodina bola opäť spolu a aby sa s otcom a so sestrou mohol stretávať častejšie.

S poukazom na vyššie uvedené, tak podľa názoru súdu, z doposiaľ osvedčeného stavu možno vyvodit' záver o bezodkladnej potrebe zverenia maloletých do osobnej starostlivosti toho z rodičov vo faktickej starostlivosti ktorého sa t.č. nachádzajú, zhodne s odporúčaním psychologičky a zároveň upraviť styk toho-ktorého rodiča s druhým dieťaťom (čím súd čiastočne vyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a čiastočne rozhodol o úprave práv a povinností rodičov k malol. deťom na čas do rozvodu ex off). Takýmto spôsobom sa zabezpečí rýchla a najmä potrebná úprava jestvujúcich pomerov, ktoré neznesú ďalší odklad. Súd má za to, že v danom prípade ide o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitel'nému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletých detí, či už pokiaľ sa týka ich vzájomných súrodeneckých väzieb, alebo aj vzťahu rodič - dieťa, osobitne v tomto prípade matka - dcéra.

20. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení prihliadol na najlepší záujem maloletých detí, na ochranu ich života, zdravia, a zdravého duševného vývoja, pričom v neposlednom rade zohľadnil aj vôľu maloletých detí a to s prihliadnutím na participačné práva maloletých detí pokiaľ sa týka ich dočasného zverenia (resp. ponechania v starostlivosti toho z rodičov, kde sa aj t.č. nachádzajú), v neposlednom rade prihliadajúc aj na odporúčania psychologičky. Súčasne súd upravil styk otca s maloletým synom tak, že tento sa bude realizovať každý druhý víkend, aby tak bol dostatočne zabezpečený priestor na rozvíjanie vzťahu otec - syn a zároveň bude umožnené pestovať a rozvíjať aj súrodenecké väzby medzi malol. deťmi.

21. Súd dáva do pozornosti rodičom, že jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, v ktorého starostlivosti sa maloleté dieťa nenachádza ako aj na udržiavanie rodičovského vzťahu

a upevňovanie si vzájomných citových väzieb, je práve osobný styk rodiča s malol. dieťaťom. Úlohou rodiča, u ktorého v starostlivosti sa dieťa nenachádza je najmä to, aby pri styku s malol. dieťaťom svoju rolu vo výchove malol. dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom, a v intenciách Dohovoru o právach dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý má malol. dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s malol. dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne vzťahu k tomuto rodičovi. Majúc na zreli uvedené, ale aj s prihliadnutím na špecifickosť skutkového stavu danej veci a rodinnej situácie, súd rozhodol, že v danom prípade pokiaľ sa týka styku matky s maloletou A. je v záujme maloletej tento upraviť neodkladným opatrením, no zároveň nastaviť, resp. upraviť ho dočasne tak, že tento bude prebiehať postupnými stretnutiami dcéry a matky po pár hodín na neutrálnej pôde, a to v priestoroch nákupného centra E. C. D., ktoré poskytuje dostatok priestoru na vzájomné rozhovory v interiéri, či už centra alebo tam jestvujúcich zariadení, alebo aj vo vonkajších priestoroch promenády a zároveň ide o priestor verejne prístupný, takže to môže byť nápomocné pri potlačení prípadných obáv maloletej ohľadom správania sa matky k nej. Aj odvolací súd vo svojom uznesení z 31.01.2024 skonštatoval, že postupná sanácia vzťahov medzi matkou a maloletou vyžaduje určitý čas a postupnosť, avšak pokiaľ sa styk nebude realizovať vôbec, môže to viesť jednak k prehĺbovaniu negatívneho vzťahu medzi maloletou a matkou a jednak k nepriaznivým následkom na zdravý psychický vývoj maloletej. Tunajší súd sa stotožnil i s odporúčaním psychologičky, že je dôvodné a žiadúce obnoviť postupnými krokmi stretávanie sa matky s maloletou, súbežne so započatím odbornej psychoterapeutickej pomoci pre maloletú (na potrebe ktorej terapie sa obaja rodičia vzáčne zhodli). Zároveň je súd toho názoru, že nastavením správnej terapie a započatím postupného stretávania sa A. s matkou a súčasné zintenzívnenie stretávania sa s bratom môže postupne poviesť aj k možnosti rozšírenia nateraz nastaveného rozsahu a režimu styku matky s maloletou týmto neodkladným opatrením, čo by malo byť snahou a zámerom oboch rodičov, v súlade s najlepším záujmom maloletej. Súd dáva do pozornosti rodičom, že záujmom dieťaťa je predovšetkým jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a teda zabezpečenie jeho riadnej výchovy. Záujem dieťaťa však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia.

22. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a argumentáciu súd dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia aj pokiaľ sa týka zverenia a aj pokiaľ sa týka styku rodičov s maloletými deťmi. Súd o úprave dočasného zverenia ako aj styku maloletých detí s rodičmi rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia a to čiastočne na návrh matky (v prevyšujúcej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný výrokom II. zamietol) a čiastočne ex offio, nakoľko takúto (dočasnú) úpravu považoval v čase rozhodnutia súdu o tomto neodkladnom opatrení s ohľadom na skutočný stav veci a pomerov medzi účastníkmi konania, ako aj s ohľadom na vek maloletých detí, aktuálnu rodinnú situáciu a odporúčanie psychologičky, za súladnú s najlepším záujmom maloletých detí.

23. Vzhľadom k tomu, že toto konanie sa teda týmto rozhodnutím končí, súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol postupujúc podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ako je to uvedené v III. výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súd, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.